

substantiationem“.¹⁸² Postea panem inclusum arculae circumferunt non aliter quam olim Persae in publicis congressibus Orimasda seu sacrum ignem circumgestare solebant.¹⁸³ Tribuunt et pani siue in sublime elato siue inclusu certis receptaculis inuocationem, quae est cultus soli Deo debitus. Fingunt missam esse sacrificium, in quo necesse sit quotidie offeri Deo corpus Filij et hac oblatione non solum placari Deum iratum, sed etiam sacrificulos sibi et alijs mereri remissionem peccatorum dicunt et quidem addunt eam oblationem mereri ex opere operato, id est ualere propter operis dignitatem etiam sine bono motu utens. Quid? Quod totam missam in quaestum transferunt?
 5 Docent applicationem fieri etiam ad mortuos homines et missas habent venales. Denique sacrilegio more laicis alteram coenae partem eripiunt.

CXXI.

Haec monstra errorum et idola, cum manifesta sint, ardenter Deo gratias agamus, quod reddidit lucem verae doctrinae et usum legitimum sacramentorum
 15 et laetemur nos a societate defensionis errorum procul abesse et magis amemus et foueamus nostras ecclesias, quas certo affirmamus esse membra ecclesiae catholicae Dei.

CXXII.

Cum pontifices et eorum satellites perpetuo obijcant nostris ecclesijs tanquam caput Gorgonis¹⁸⁴ nomina ecclesiae, synodorum, consensus catholici necesse est certis septis includi autoritatem ecclesiae, synodorum et scriptorum dicta, ut summa authoritas maneat verbi Dei iuxta Pauli praeceptum: „Si quis aliud euanglium docet, anathema sit.“¹⁸⁵

[H 3v:] CXXIII.

25 Iure ac merito detestamur petulantem audaciam, quae prorsus aspernatur consensum verae ecclesiae et omnes synodos sine discrimine, qualis nunc est leuitas, impudentia et malitia Georgij Blandratae, Francisci Dauidis et similium dogmatistarum, qui ex alto despiciunt omnem authoritatem ecclesiae et sine ulla exceptione rejiciunt omnium synodorum decreta et orthodoxa sym-

¹⁸² Vgl. Erwin Iserloh, Art. Abendmahl III/2, in: TRE 1 (1977), 89–105.

¹⁸³ Innerhalb der vom Königsgeschlecht autorisierten, offiziellen zoroastrischen Religion Irans während der sassanidischen Epoche wurde der Gott Ahura Mazda in Feueraltären, die als Realabbild der Gottheit verstanden wurden, verehrt. Diese Feueraltäre waren teilweise auch transportabel. Vgl. Widengren, Religionen, 273f.

¹⁸⁴ Unwidersprechliches Argument. Vgl. Art. Gorgonenhaupt, in: DWb 8, 965.

¹⁸⁵ Gal 1,8.